

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
 на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
 на чверть року . . . 2 5/2 зр. (5 кор.)
 за місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділі і руских свят о год. 6-їй пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авчайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Єднай ся Україно!

Нині збори академиків розв'язують «Академічну Громаду». Погасне і засипле ся попелом славне огнище патріотичного життя нашої молодіжки. Опустіє мозольно заложене на непривітній львівській скелі гніздо наших молодих орлів!

Розстаючи ся зі Львовом наша молодіж робить завіщанє, позбуває ся всіх ошадностей, правдивої кєрвавиці, яку пожертвованєм і запобігливостію зуміла придбати через довгий ряд літ.

Тепер остануть наші соколи без приюту, без захисту, у розбитю та розсипці на всі сторони. Сей факт повинен зворушити кожде руске серце, прочуняти навіть заскорузле, чи заголомшене народне почутє та злучити всіх до горячої акції самопомочи.

Отсе цвіт нашої молодіжки готов звянути, вирваний з коренем зі своєї почви та полишений безпомічно посеред дороги! Отсе здрий нашої інтелігенції, що рвучою річкою напливав до рідного ставка, відвернений у чужі моря, чужі ріки...

Не даймо їм пропадати, не даймо занідити, рванім ся всіма силами, щоби допомогти їм, піддержати, дати спомогу до покінчення студій, а тоді вернуть ся они до нас з чужини, вернуть ся сильніші, світліші, з вдякою для нас в серці, з енергією для нас до борби!

Та не лише до Вас, брати Галичани, звертаємо ся з отсим завзивом. Нехай він залунає по всій Україні, яка она довга та широка, понад степи, понад ріки, до берегів морий, у найдальші країни!

Нема такої сили, щоби здержала безгомонний крик душі, щоби запобігла мовчальному порозумію братніх сердець. Найдуть ся способи, щоби довести до відома кожного Українця про події, які збули ся на львівському університеті, а коли се стане ся, відгукне ся само собою кожде українське серце: не даймо загинати братам-козакам!

Учім ся від Поляків. Для них нема кордонів. Варшава і Познань для них так далеко! Вжеснянські події они уміли використати для надзвичайного розбудження народної самосвідомости, для небувалоого скріплення тісної злуки Поляків у всіх трьох заборах. Чи ж ми мали би пропустити отсю нагоду, яка попри поратунок для нашої молодіжки принесе вще і користь розбудження української ідеї по всій Україні?...

Єднай ся, Україно, задля помочи своїм невідродним дітям, борцям за Твою волю і славу, за твою науку і просвіту! Гуртуйте ся мільони, бо для вас нема запори, нема сили, щоби устояла ся перед вами! Уся трудність лише в тім, щоби ви згуртували ся, щоби прийшли до свідомости своєї сили. Тому зробім початок до сего, сміло і енергічно! Чим скорше зачнемо, тим раніше настане великий день, коли всі Русини-Українці будуть творити не лише одно етнографічне племє, але один нарід, свідомий своїх потреб і цілий.

Д о п и с ь

Київ 1901. р. 17. (30.) падолиста.

Відомий москвофіл Д. Вергун, редактор-видавець часописи «Славянській Вѣкъ», очевидно перестав задовольняти ся московськими карбованцями, його словянолюбній істоті забажало ся ларвів. Певно в Бідни дістати їх Вергуну було занадто трудно, і внало йому на думку, що у Києві він конче зможе ушити ся славою до сходу.

17. падолиста (ст. ст.) на загальному зібраню «Київського Славянського благодетельного общества» сей славний муж виступив з промовою під заголовком: «Зарубежная Русь и Славянство на порогѣ XX вѣка». Зрівнявши російську державу з велетнем-богатирем, у котрого під ногами тріщить Кавказ, але на жалє не тріщать Карпати, бо богатирська нога, що упирає ся в них, дуже покалічена, промовець почав розповідати — як би то було хорошо, як би усі Славяне підлягли російському монарху. Велика аудиторія уважно слухала проповідь гостя москвофіла. Здавалось все гаразд і Вергуну уже ввижались лаври, що квітчають його москвофільську голову. Аж нараз провідник всеильної московської нагайки вигукнув: «час вже відкинути варварське слово Русин, — існувати мусять тільки Россіяне!»

Цікавість до промови під впливом такої безглуздої заяви раптом перейшла в неавасть до її автора. Актова зала університету здригнулась від криків обурення і грімких свистків.

Знайшлись між присутніми і прихильники московської ідеї; були се переважно члени «К. С. Б. Общ.». Між иньшим директор гімназії Петр, Чех по походженню, схопив дзиглик (крісло) і хотів їм довести істину заяви Вергуна, але побачивши, що студенти університету збирають ся відповідати такимж доказами, воевничий педагог, що завідувє вихованнем молодіжки, лишив поле брані.

Коли значна частина аудиторії покинула салию і галас утих, Д. Вергун з упертістю, достойною побірника великої ідеї почав провадити далі свою промову, котру, правда, вже чути гаразд не було можливости, позаяк аудиторія не могла зовсім отишатись; колиж промовець заявив, що галицькі сьвщенники і їх доньки читають російські часописі, знов підняв ся страшенний гвалт: несамовито свистіли і кричали — «вон падлюка!»

Але на сей раз, оточений прихильниками, Вергун не хотів перервати свою промову. Бачучи таку упертість гостя, частина демонстрантів рушила до катедри, не двозначно зазброївшись дзигликами. Уздрівши таку халепу, Д. Вергун зрозумів, що тут уже йде не о лаври, а о власні беки, і покинув катедру.

Але на тім ще не скінчилась авантюра шановного гостя з Відня. Коли він спускав ся по широким сходам актової сали, щоби вертати до готелю, оден з молодіжки гукнув: «зробімо москвофільу привємність!» — почастуємо його по москвофільці! і тоді з усіх кінців посипалась на нещасну голову москвофіла *найдобіртіша московська лайка*.

Так заробив москвофіл від «матери городів руських!»

Борба за руский університет.

Русини в Празі.

На славянських зборах в Празі в неділю 2. с. м., взяло участь коло 3000 Чехів, Словінців та Хорватів в справі основаня словінського університету в Люблянї. Русини були заступлені делегатами гірничого тов. «Ватра» в Пшібрамі та двома рускими послами, які піднесли також справу основаня руского університету у Львові. Жовківський посол др. Король, заявивши слово, промовив до братів Славян ось як:

«І руский нарід глибоко перенятий ідеєю взаємности славянської, відчуває кривду, заподіяну иньшим Славянам, тішить ся, коли котрому із славянських народів удасть ся досягнути дещо із своїх прав. Руский народ симпазує з Чехами, слідить уважно борбу Чехів о свої права і було би нашим бажанєм, щоби також і ми Русини мали тільки витревалости в борбі за правду. Першим бажанєм кожного народу є, щоби міг образуватись в своїй рідній мові. Не лиш народні і середні школи, але і високі школи мають і мусять бути національні. Руский нарід узяв потребу основаня чеського університету в Берні, заснованє словінського університету в Люблянї, але і сам домагає ся свого народного університету у Львові. Русини — сьогодні найбільше гноблений, найбільше занедбаний нарід в Австрії. Але і Русини ожикють і мусять ожити, мимо того, що їхня борба тяжша ніж борба других Славян в Австрії. Ви, Чехи, борете ся з Німцями, полудневі Славяне з Німцями і Італійцями, ми однак мусимо боротись з братнім народом на своїй рідній землі. Хотий ми Русини і Поляки вємо рідними братами, сьвими одною матери, однак мірять ся нам ріжними мірами. Поляки, котрих є в Галичині 4 мільони, мають два університети; ми, Русини, хоть нас є більше як 3 1/2 мільона, не можемо вибороти ані одного, а тим відмавляє ся нам образованя на рідній мові. Позаяк в Галичині розходиться ся о борбу між братніми народами, то бесідник розуміє, що як Чехам так і полудневим Славянам трудно зайати ясне становище в тій борбі і стати по стороні Русинів або Поляків. Того Русини й не жадають. Все, чого бажасмо, є: щоби і наші народні змаганя найшли співчутє у братніх народів славянських. Борбу з Поляками мусять Русини виборювати в дома. Коли однак розходиться ся о піднесенє просвіти, о побільшенє числа рускої інтелігенції, то не може бути ніякої перешкоди, яка би чеському народови не дозволяла стати по стороні Русинів і підперти їх змаганя що-до руского університету. Дятого прибули сьогодні заступники руского народу просити чеський нарід підперти їх змаганя. Чеському народови кличу: «Многая літа» і «Na zdar!» («Na zdar!» грімкі оплески).

Відтак промовив проф. Бр. Пігуляк: «Іменем буковинських Русинів придуваю ся до слів д-ра Короля і бажаю скорого заснованя чеського університету в Берні і полуднево-славянського в Люблянї, але заразом, яко син руского 30-мільонового народу, звертаю ся до славянських братів з прозьбою, щоби також підперли наші змаганя що-до заснованя руского університету у Львові. І руский нарід, що сотками літ відпирив напади Турків і Татар, має повне право бажати того, що єму належить ся. Не чужого ми бажасмо, але свого! Тож маємо повну надію, що

ратній наїд чеський не відмовить нам своїй допомогі, так само як і ми будемо підпирати змагання полудневих Славян і Чехів». Бесідник закінчив многолітнім на славянську солідарність. (Грімкі оплески).

Опісля прочитав др. Шайнер додаток до словінської резолюції: «З радостю повитавши руских послів, що постійно борються за основанем руского університету, як борються і полудневі Славяне за основанем своїх високих шкіл, заявляємо згідно з їх змаганнями свої бажання, щоби кроки в тій цілі пороблені дійшли до скорого сповнення».

Резолюцію враз із додатком прийнято одноголосно грімкими оплесками і радісними окликами.

«Терористичний комітет».

Конспіраційний дух замінив ся в Нео-Поляках в шпінгубський. Они не можуть зрозуміти, як могла збути ся сецесія руских академиків без «тайної руки», емісарушзów, «екзекутивного комітету» і таких інших страховищ. Dziennik polski доносить: «Рускі академики співають ся, бо після приказу, одержаного від комітету, в якого склад входять і неакадемики (!), мусять *вилізти* тиснувати ся до суботи, що відійшли з львівського університету. Нині вже супроти характеристичного тероризму студентів, є певні підстави, що цілим сям рухом кермують соціалісти (!), а не лише народовці і они тероризують других товаришів».

Тимчасом «терористичний комітет», як єго називав Dziennik polski, є се комітет, котрий явно підписував ся на відозвах поміщуваних в часописах.

До сеї прібки морального упадку польского гакатиста додамо ще доказ, який приносить нивішний Kurjer lwowski про:

Зневаженє Косцюшка.

«Перед кількома днями — пише Kurjer lwowski — принесло було Słowo polskie, як ми вже доносили вістку про зневаженє портрету Косцюшка в тернопільськім «Соколі». Сю відомість подав також «Dziennik polski» з додатком, що кавав розслідити річ на місци і що переконав ся про правду сего доносеня.

Але тепер одержуємо в сій справі ось яке письмо:

Поважана Редакция!

Тяжкої клевети на тернопільских Русинах народовцях допустив ся якийсь несумлінний кореспондент «Słowa polsk-ого», доносячи, немов на концерті «Просьвіти» в Тернополі зневажено портрет Косцюшка. Не лише Русини, але всі Поляки обиджені сею кореспонденцією. На всіх руских вечерках, на які виділ «Сокола» завжди з готовостю уділяє салі, висить образ Косцюшка і нікому з Русинів навіть не приходить до голови така дика гадка, яка виринула із злобної голови кореспондента «Słowa polsk-ого». На концерті «Просьвіти» портрету Косцюшка *зовсім не було*, бо господар «Сокола» п. Стрембош кавав єго зняти ще днем перед тим, наміряючи уставити єго інакше, про що Русини зовсім нічого навіть не знали — отже не могли єго зневажити, бо єго зовсім не було.

Потреба би варята, щоби щось подібного вчинив, як се кореспондент «Słowa polsk-ого» видумав і потреба би, щоби всі присутні на вечерку також змісли потратили, щоби до того допустили — а прецінь на сім вечерку були також Поляки! Всі в Тернополі є певні, що ніхто сям людям не повірив (ой-ой, чому ні?!), однак задля успокоєня так вже подразнених умів, прошу о ласкаве поміщенє отсего випростованя.

При сім завважено, що майже всі кореспонденції «Słowa polsk-ого» з Тернополя надто часто минають ся з правдою і якийсь шутливий пташок дозволяє собі надто часто піддурювати редакцію. З глибоким поважанем

Др. Северин Данилович.

Відправа гакатисті.

«Хтонебудь вислав сю телеграму до Słowa polsk-ого, — пише дальше Kurjer lwowski — є підлим клеветником і про се не може бути двох гадок. Рівно каригідним є *легкодушне розширване вісти*, о скілько не входить в гру містифікація. Słowo polskie впало єї жертвою і нині признає ся само до того. Але що сказати про таке поступованє Dziennik-а polsk-ого? Ото за два дні після появи дотичної нотатки в Słow-

w-i, замістила ся часопись статю, що она одержала власну звістку в сій справі, але не *могучи повірити* донесено, поручила власному кореспондентови *розслідити річ на місци* і переконала ся, що се *все є правдою*.

Отже як тепер показує ся, такий случай зовсім не збув ся, а тому і кореспондент Dziennik-а polsk-ого не міг ствердити єго правдивість. Dziennik polski, ані власної телеграми в сій справі не одержав, ані нічого не справджував. Опер ся лише на нотатці Słowa, яка була водою на млин єго *русинодетства*, а в редакції *сфабриковано* відтак цілу історію з провірюванем справи на місци, при чім кермовано ся досвідом, що кожда сплетня набирає значіння, коли єї ілюструє ся якими-небудь подробицями. Таке поступованє взагалі негідне поважної часописи, в сім случаю як *свідоме брехуство в хвилі такого напруженя відносин*, є прямо *ганьблячим поступком супротив обох народів*. Dziennik Polski не є на щастє виразом польської публичної опинії (на жаль єї значної часті), але *ганьба польської часописи, яка допускає ся чогось подібного!*

За Збруч, за Прут...

Навіть уміркована польська праса підносить сей дивоглядний аргумент против Русинів, що они борються за руский університет у Львові, коли *далеко легше* було-б для них зутраквізувати, або і зовсім здобути для себе *німецький університет в Чернівцях*. Правда, се було би дуже вигідно панам Полякам, колиб Русини перенесли ся са Збруч та за Прут!...

Від віків було так, що ми наставляли свої карки там на Сході на турецькі списи та ядагани, а потім прийшла Польща, щоби здесяткованому населеню дати своє підданьство і культуру... Чи ще і тепер ми мали-б іти на рать з Волохами, наші студенти-мандрівники мали-б розпочинати нерівну борбу з «автохтонами», щоби може колись знов стратити сей університет на річ Поляків, як се стало ся у Львові. Бо що Поляки прийдуть за нами і на Буковину, се не улягає сумнівови, ми-ж є вже такі «сиямські брата»...

При трохи розважнійшій оціненю ситуації стало би ясно навіть кождому Полякови, що Русини не можуть жадати основаня руского університету деінде, як у Львові, в серци (хоть і як оно є спольщене та зжидоватіле) Червоної Руси, заселеної звиш трема міліонами Русинів, а не в Буковині, яка має заледви шестину сего числа.

Жадаймо руского університету!

Отсе подаємо формуляр петиції до державної ради, які ціла руска суспільність з сотками тисяч підписів повинна вносити на руки своїх послів. Коли жадаємо від наших заступників в законодатних тілах інтензивного, неустрашимого, та посвячучого ся заступництва наших народних справ, тож зуміймо ми всі піддержати самі їх змагання. Петиція звучить:

Висока Палато!

Артикулом 19-тим основних законів признано кождому народови в Австрії повне право розвивати свою мову і культуру. Тимчасом півчетверта міліоновий наїд руский не має ні одного університету та 800 руских студентів мусить побирати університетску науку на чужих мовах — на німецькій в Чернівцях, Відни і Градци стирійськім та на польській у Львові і в Кракові. Ся аномалія тим більше вражаюча, що в Галичині існують аж два польські університети, з яких один на рускій землі у Львові, удержуваний коштом руского народу — по цісарському розпорядженю з 1871-ого року мав би бути утраквістичний, с. є. польско-русским, однак в дійсности він є польський.

Тому жадаємо основаня **самостійного руского університету у Львові** а на умотивованє нашого жаданя наводимо слідуєче:

1) Число руского населеня в Австрії

вносить около півчетверта міліона душ, отже майже рівно з Поляками (котрі мають аж 2 університети) а о много більше від Словінців та Італіянців (котрим обічно університет).

2) Число руских університетских студентів в Австрії переходить 800, з чого понад 600 студіює на львівськім університеті, і число те зростає дуже скоро з року на рік.

3) Професорских научных сил також нам не бракує, бо є між молодими Русинами багато таких, що спосібні — або сейчас, або по коротких заграничних студіях — обняти університетські катедри. В найгіршій разі можна на се порадити тим способом, яким і доси радять собі польські університети у Львові і в Кракові, се є покликанем на рускі катедри професорів Русинів, що викладають по кількох австрійських і майже по усіх російських університетах і політехніках.

4) Руска научна мова через істнованє кількох руских кафедр на «утраквістичнім» (а в дійсности «польськім») львівськім університеті і через научну працю «Наукового Товариства імени Шевченка» у Львові так вже вироблена, що з того боку не може бути ніякої перепони основаню самостійного руского університету.

З тих усіх причин ще раз поновляємо наше жаданє **основаня самостійного руского університету у Львові**, — що є національно-культурним постулятом всего руского народу в Австрії».

Старайте ся патріоти, щоби сю петицію підписали всі наші товариства та братства, всі громади та їхні читальні, взагалі кождий, хто лише уміє писати. Треба також прибити печатку читальні, братства або громади і вислати петицію сейчас на адресу:

Wohlgeboren Herrn
O. Barwiński.
Reichsraths-Abgeordneter
Wien
Abgeordneten-Haus.

Драматичний конкурс.

В черновецькій «Буковині» сповнено недискретність, заміщаючи справозданє з непорішеного еще галицкого, драматичного конкурсу. Тимбільше є се недискретностю, що справозданє походить очевидячки з пера одного з юрорів. Однак, коли вже недискретність сповнена, передамо і ми сю поредконкурсову оцінку нашим читачам.

«Сегорічний (з речинцем 1901.) українськоруский драматичний конкурс, розписаний галицким краєвим Виділом, приніс окрім дечого сподіваного (з творів попередного непорішено конкурсу), дещо й не зовсім сподіваного: кілька творів зложених очевидячки вправною письменничою рукою. На 12 надісланих творів можна б, отже половину, піддати поважному розглядові: 1. *В народі* — драма в 5 діях, звісна вже з попередного конкурсу; 2. *Кара совісти*, др. в 5 д.; 3. *Люди, люди*, др. в 5 д.; 4. *Ч. 1222* (без заголовка), комед. в 4 діях (ч. 3 і 4 мабуть сегож самого автора, що надісланий на попередний конкурс — «Щирий народолюбєць»); 5. *Петро Дорошенко*, др. в 5 діях; 6. *Воробит*, ком. народна в 3 д. (мабуть сего автора, що названа п. ч. 2: «Кара совісти»). Заголовки дальших творів слідуєчі: 7) *Шуркай щастя вдома, а не за горами й водами*, драма в 4 д.; 8. *Помирилась*, др. в 4 д.; 9. *Сила любови*, народ. драма в 5 діях; 10. *Чари*, 11. *Лиха доля*, штука в 5 діях; 12. *Чи є з чого жити*, драма з народного життя в 5 діях.

Драму «В народі» обговорив я уже в попереднім справозданю (в «Буковині»). Тепер она скорочена, отже ся головна хиба, задля котрої ся драма попередно видала ся невідповідною для преміюваня — тепер усунена. Такі скорочуваня й приладнуваня до сцени є властиво річю режисерії, — котру-ж то драму Шекспіра можна би виставити без сего? — але автор примінив ся до домаганя конкурсowego комітету,

через те відпало, по моїй думці, дещо цікавого й цінного, чого би не повинно недостати при печатанню сеї драми. Гарна, симпатична й цікава постать сільської учительки, діятельки не теоретичної, реальної, що уміє дуже розумно, без балакучості та лишньої чутливості, приміняти ся до обставин і бути не тільки учителькою в школі, але й громадянкою-помічницею для народа, — нова серед російської української інтелігенції цікава і в цілості симпатична постать молодого сільського лікаря; учителька панських дітей, аристократична панна Хвирська; старшина, писар, селянський сход, жандармський трус; — завзята, тривка боротьба з темними силами в громаді з одної, а з протинародними почуваннями серед части української інтелігенції з другої сторони: — отсе коротко намічені дієві особи і події сеї драми. Побіч скорочень є мабуть (о скільки пригаду) новими сцени, в котрих запізнаємо ся з діяльністю настановленого «Земством» сільського лікаря. Мова гарна, розмови складні, розклад дійства добрий, сценічний, розвязка вдатна, добре переведена, навіть ефектовна, зміст важкий і цікавий, провідна думка гарна, ясна, глибоко й сильно відчута, характери дієвих осіб видержані до кінця, зображені певною рукою. «Учитель» Франка знайшов гарного продовжителя.

Дуже гарною і милою несподіванкою, не з огляду на особу автора (о скільки можна догадати ся — звісного, досвідного драматичного письменника), але — з огляду на зміст і провідні думки твору, є «Кара совісти», що єї я позволив би собі поставити на другим місці. Старий батько вивінував двох синів, молодий Прокіп дістав хату і мав за се держати при собі батька до смерті. Але жінка Прокопа тай сам Прокіп бачить, що коли приймуть зятя до доньки (а сей будучий зять таки не має своєї хати, щоб міг жінку до себе взяти), то буде місця мало, — а є еще троє дітей в хаті! Отже син і невістка радять несміливо батькови, щоб перейшов жити трохи до другого сина. Се дуже вражає старого, а більше ще може вражає єго почуте, що таки справді не стає для него на старість місця. Він бере кожух і іде до другого сина, таки зараз по розмові з Прокопом і невісткою, — та другий син, і то як-раз, коли прийшли свати до доньки Прокопа приводить батька назад, робить братови докори; зчинаєсь буча, серед котрої батько рішавсь покинути дітий і відходити. Сватане розбилося. По моїй думці — сягнув тут автор умілою рукою глибоко в основи нашого сільського, а то й взагалі—родинного життя: дія так поведена, що кождий батько зрозуміє тут батька, та ще серед обставин селянського нашого (чи не нашого) життя. В акті 2-ім, і дальших, довідуємо ся, що по батьку й слід пропав, глядана даремні, Прокіп попадає в розпуку, другий брат Семен допікає єму — очевидно — не так справді зза батька, як щоби себе зробити менше винуватим; Прокіп розпиває ся, пересиджує в корчмі. Аж ось довідуємо ся (річ діє ся зимою), що хтось — чи не проганий батько — замерз в сосніні: Прокіп зриває ся шукати, іде з людьми, але й єї заходи єго даремні. Тимчасом старий справді о мало не замерз в сосніні, та найшли єго і відратували робітники поблизької цегольні. Подукавши по довшій немочи старає ся він даремно найти в цегольні й для себе роботу: нема сили, властитель гонить єго. В часі перерви, по скінченій роботі, в трохи привдгнім оповіданю, розказує старий всю свою недолю, — та на те замічає один з слухаючих робітників, що посадив би такому синові червоного когута. Розжаленому так сим, що нема де діти єя, а роботи найти годі, як і свої власним оповіданем старому припадають слова робітника до вподоби, жаль перемагає єго.

(Дальше буде).

3 Товариства ім. Ів. Котляревського.

Подаємо дещо важнішого з ухвал і діяльності Виділу нашого Товариства.

Справа з шкідом будучого руско-українського театру вже майже порішена. Виготовлення шкіду підняв ся п. Ярослав Стефанович, технік в Грацу. Тимчасом ухвалено на засіданю Виділу

виготовити картки з видом будучого руско-українського театру, а виданем тих карток заняла ся особна вибрана Виділом комісія, котрій уділено на початок кредиту в квоті 40 кор. Ухвалено дальше запросити листовно пп. проф. Грушевського, проф. Колессу, проф. Дієстрияського, п. Копача, п. Кобринську і п. Людкевича, щоби зволили ласкаво дати один відчит на дохід нашого Товариства.

Констатуючи факт, що наше Товариство числить понад 360 членів а вкладки членські (за сей рік) виносять лише 230 кор., звертаємо ся до всіх тих членів, що залагають з вкладками, з прозьбою а радше з умінненєм, щоби як найскорше помятили. Се вельми прикра обставина, що аж в часописи мусимо домагати ся сего. Вкладка так мала, лише 2 кор. на рік, а мимо того деякі відтягають ся від сего обовязку. — Дальше звертаємо ся до всіх Ви. Родимців з зазивом, щоби розкуплювали цеголки на будову руско-українського театру, бо речинець дозволу збираня складок кінчить ся в марти. — Всі аматорскі кружки, які де є, зиваємо, щоби яко такі вписали ся до нашого Товариства і творили філії Товариства ім. Котляревського. Є се дуже важне так для розвою нашій штуки драматичної взагалі, як і для розвою нашого Товариства.

Вкінці подаємо до відомости, що на ціль нашого Товариства зложили датки: Гості на весілю у п. Пачовського на руки п. Чайківського 20 кор., збірка п. Зоні Нестайко на празнику у о. Добрянського в Репузанцях 10 кор. 50 сот., збірка п. Ганкевича 90 с., п. Е. Бурчинський 1 кор., о. В. Стернюк 4 кор., п. В. Чума (збірка) 1 кор. 06 с., п. Занць 20 сот., п. Головчук 20 с., п. Винницький 20 с., п. Винників 20 с., п. Сушко (збірка) 1 кор. 10 с., п. І. Бачинський 3 кор. 60 сот., п. Г. Токар 58 с., п. Букель нотар в Краківці 5 кор., п. Буглева 5 кор., о. Е. Лукашевич 20 кор., о. Е. Цепінський 4 кор., о. Кручковський 5 кор., п. Борта 1 кор., п. Ворек 1 к., п. Федорович 1 кор., п. В. Сінкевич 1 кор., о. Крайчик 1 кор., п. Мичковский 1 кор., о. Сінкевич 1 кор., п. Молчек 1 кор., п. Гучинський 1 кор., з вечерка в касині в Краківці 10 кор., з цеголок 3 кор. 20 с., п. А. Сероїчковський 90 с., п. Лупчинський (від співаків на вічаню п. Янкевичівної) 20 кор., дохід з вечерниць на «Бесіді» 10 кор., дохід з лотерії 108 кор. 36 с., гості на весілю в Коношках на руки п. Лисяка 13 кор 70 сот. — Щедрим всім добродіям складаємо щире спаси-Біг!

Н О В И Н К И.

— Календар. В неділю: гр.-кат. Климента; рим.-кат. Неп. Зачатис. — В понеділок: гр.-кат. Аліпія; рим.-кат. Леокадії — Ві вторник: гр.-кат. Якова муч., Палладія; рим.-кат. Юдити.

— При зміні місяця просимо наших ВП. Передплатників вирівнати залогости і відняти передплату, бо інакше будемо приневолені здержати висилку нашій часописи.

— 3 тов. «Академічна Громада» у Львові. Нині дня 7. грудня о 7. г. вечером відбудуть ся в сали «Народного Дому» надзвичайні загальні збори Товариства «Академічна Громада» з слідуємим порядком денним:

- 1) Відчитанє протоколу з перших і послідних загальних зборів.
 - 2) Справа розвязаня Товариства «Академічна Громада».
 - 3) Справа маєтку Товариства.
- За виділ: *Евген Бурчинський* голова, *Роман Ковалів* писар.

— Сецесія Русинів з львівського університету. До 12. год. в полудне в суботу згодосило своє виступленє з львівського університету 530 студентів-Русинів. Прочих около 100 студентів випає ся найдальше до понеділка.

Гідний напаятнованя факт, що ректор др. Рідигер нарочно нині не прийшов на університет, аби не підписувати виготовлених вже свідочств відходу, а тим самим наразити студентів на утрату курсу, бо вписи на иньші університети тревають найдальше до 10. с. м.

— Концерт в Тернополі. На дохід руско-української молодіжи академічної, що приневолена обставинами вибирає ся в далеку чужину, устроює тов. «Тернопільський Боян» в сали «Сокола» в неділю дня 15. н. ст. грудня с. р. концерт і аматорске представленє. Програма: 1. Галль: а)

«Не ходи Грицю», б) «Іхав козак за Дунай», мішані хори; 2. Лисенко-Франко: «Не забудь», сольна тенорове п. С.; 3. Вахнянин Гушалевич: «Наша жизнь», хор муж.; 4. Лисенко: «Ой видай я на гірнюку», квартет сольовий і хор мішаний; 5. а) Rummel J. «Mosaïque sur Mignon», б) Ascher J. «La fiammine», фортепян на 4 руки відіграють п-на А. Кл. і п-на А. Кр. 6. Лисенко: «Щедрівки», хор мішаний; 7. Гр. Григорієвич: «Тато на заручинах», міщанська пригода в 1 дії.

Ціни місць: Крісло первор. 2 К, другорядне 1:50 К, вступ на салю 80 сот., партер 50 сот. — Білетів дістати можна в «Народній Торговлі» в Тернополі, а в день концерту при касі. Початок о год. 8. вечером. По концерті відбуде ся комерс заходом Кружка жіночого філії руского Товариства педагогічного в Тернополі. Родимці! Прибувайте як найчисленнійше на концерт і представленє, які заповідають ся величаво, та тим способом прийдьтє в підмогу своїми датками молодіжи, що так хорощо і характерно встоює ся за наші ідеали. — Виділ.

— Віче в Снятині. Русини міста Снятинна скликають на день 8. с. м. (на неділю) загальне віче в справі основания руского університету у Львові. Віче відбуде ся в хаті церковній коло мурованої церкви о 4. год. пополудни. Просить ся о численну участь. — За комітет: *Іван Дугчак Василь, Михайло Крикливцев, Іван Гоїв.*

— Віче в Старім Самборі. Дня 10. грудня відбуде ся віче в Старім Самборі в сали Братства кушнірського в справі руского університету у Львові. Початок о 12. год. в полудне. Відозви не пише ся жадної, бо тут річ сама за себе говорить. Русинів повіту старосамбірського просить ся всіх без ріжниць партій. — За Виділ Народної Ради: *І. Яворський, Василь Волосянський.*

— 1.000 корон зі свого приданого жертвувала одна панночка зі Львова на фонд руско-української молодіжи, що сецесіювала з львівського університету.

— Похорони бл. п. проф. Шараневича. Вчєра по поминальнім богослужєню в Успенській церкві виносено домовину на караван і похід рушив на цмнтар. Найперше йшли ріжні братства, за ними парами ученики гімназії, та около 250 академиків-Українців. Дальше ступали: Надзираючий Совіт Ставропігії, хор старош. Буреи, польска духовна семінарія, польске духовенство, хор руских богословів і руске духовенство з о. мітратом Туркевичом на чолі. За духовенством вєвено домовину, за котрою ступали нодина Pokійного, академічний сенат, през. Малаховський, през. Коритовський, радник апел. суду Місєвич і ин. та нечислені товпи народа. По дорозі о. мітрат Туркевич читав кілька разів євангєліє а хор богословів сьївав жалібні піснї. Над гробом промовляв адв. др. Добрянський від Совіта Ставропігійського Інститута і проф. др. Фікель від академічного сенату.

— Читальня «Просьвіти» в Ланах устроює музикально-декляматорскі вечерниці в честь Тараса Шевченка в неділю 8. грудня с. м. о 7. годині вечером після слідуєчої програми: 1) Відчит. 2) Хор: Псалом Боргнянського «Заступнице усердяє». 3) Деклямація «Всі враз» В. І. Масляка. 4) Хор «Мир вам братя». «Не згасайте єні зорі». 5) Деклямація: «В світ за очі» Б. Ленкого. 6) Хор: «Щастє нам Боже» і «Родимий краю». 7) Деклямація: «Віють вітри». 8) Хор: «Владко неба і землі». 9) Деклямація «До хліборобів» М. Мурави. 10) Хор: Свіданок «Іван мій пан». 11) Деклямація: «Товариству Просьвіта», Евг. Олесницького. 12) Хор: «Крилець». 13) Деклямація «Під нинїшну хвилю». 14) Хор: «Ще не вмерла». — Вступ на вечерниці від особи 60 сот., для селян 20 сот.

— 3 Відня: Заходом українських товариств «Поступ», «Родина» й «Січ» відбудуть ся в суботу 7. грудня 1901. р. вечерниці в честь XIII роковин смерті Юрія Федьковича в сали «Zur Wiener Ressource» I Reichsrathsstrasse Nr. 3. Початок точно о год. 7½. вечером. Вступ 60 сот., при касі 1 К. По концерті офіціальний комерс.

— 3 Градця. На загальних зборах акад. техн. земледятва «Русь» в Градці, що відбули ся 28. падолиста, вибрано слідуєчий виділ: голова Ярослав Стефанович, студ. інж., заступник голови Лев Прухницький, студ. інж., касєр Евг. Величковський, студ. прав. Зібрані ухвалили внести до державної ради пєтицію за основанием самостійного руского університету у Львові і вислати привітне псьємо руским богословам, що розпочали борбу за університет.

— 3 поезий Уляни Кравченко. Милостиня.

Самі — хоч вбогі — вбогим спомагаймо,
Підмогу лєптою дрібною даймо
І серця отворім на крик розпуки!
Як цьвіт, що в ріднім лузі процвітає,
Для нас найкращий блєск і запах має —
Так наймилїша поміч з брата руки.

— Народна жалоба. На засіданю Виділу «Товариства «Молода Україна» в Чернівцях, з дня 4. с. м. ухвалено, що заповіджений комерс з нагоди нового шкільного року не відбуде ся че-

рез народну жалобу зі звісних подій на львівському університеті. Гроші, що мали піти на те, ухвалив виділи вислати до Львова на заемогу товаришам, що потерпіли при тій справі.

— **Іменованя.** Міністер просвіти іменував Ольгу Барвінську, заступницю учительки в жіночій учительській семінарії у Львові, учителькою взірцевої школи в тім самім заведеню.

— **З красового виділу.** Маршалок Андрій гр. Потопкий виїздить дня 11. с. м. на люстрацію повітового виділу в Заліщиках, а дня 12. с. м. в Бучачі.

— **Іменованя.** Повітовими судьями іменовані отсі судові секретарі: Юліян Гарнійкий з Болехова для Підгаєць, Станіслав Ільницький з Винник для Рожнітова, Меч. Россовский зі Щирця для Щирця.

Повітовими судьями іменовані: адвокат др. Альфред Міц з Відня для окружного суду в Стрию, адвокат др. Ян Гоффер з Гривова для кр. суду у Львові, адвокат др. Генрих Гортен з Відня для кр. суду в Чернівцях, вкінці адвокат др. Григорій Лемпиковский зі Львова для кр. суду в Сяноку.

Радник кр. суду округа вис. суду красового у Львові др. Дамян Савчак одержав системізовану посаду радника кр. суду у Львові.

Радниками кр. суду при трибуналах І. інстанції іменовані: судові секретарі: Леоніда Чировский в Сяноку, Ів. Язина зі Львова для Станіслава, Г. Гут зі Львова для Тернополя, Фр. Ке. Нівинський в Бережанах, А. Ориштайн в Перемишлі, В. Марковский з Сянока для Золочева, Б. Шварц з Самбора для Бережан, Г. Рапппорт з Радовець для Сучави, Л. Кохановский з Відня для Черновець, А. Кміцкевич у Львові, Гавацкий зі Львова для Станіслава, Едмунд Шеффер зі Львова для Станіслава з призначенням до служби в кр. суді у Львові; Фр. Шелінський з Чорткова для Тернополя, др. Ів. Дрезинський з Кракова для Бережан; Ант. Дрегович з Коломиї для Золочева; Мих. Невьятковский в Перемишлі; Омелян Кобжинський з Надвірні для Тернополя, Роман Сосновский зі Стрия для Тернополя; заступник прокуратора Фр. Бжозовский з Вадовиць для Сянока; судья пов. Ф. Мавський з Печевіжова для Тернополя; віцесекретар міністерияльний в мін. судівництва Ізидор Децикевич для Львова; судовий секретар др. Вол. Маличгурский зі Львова для Золочева з приділенням службовим до кр. суду у Львові.

Радниками кр. суду і начальниками повітового суду іменовані повітові судії: Гнат Дзєрович в Любачові, Константин Овашкевич в Снятині, Антін Боцюрків в Товстім, А. Янішевский в Комарні, Марьян Растваецкий в Кутах, всі для

тих самих службових місць, вкінці Вол. Габля з Радимна для Мільлиці.

— **Жертви** на академічну молодіж прислали на руки нашої Редакції: п. М. П. зі Львова 1 К, п. Адіськевич зі Львова 5 К, о. Іван Регужинський з Шешор 4 К. — Разом доси 43 К.

В ч. 264. «Руслана» замість «Вол. Глиський 2 К» має бути «Емілія Волзьська 2 К».

— **На потреби академічної молодіж** на книжку вкладкову Тов. взаїмн. кред. «Дієстер» у Львові ч. 1800 зложили даліше Вп. Доброді: Іван Бачинський кас. «Дієстра» 25 К, Інститутки Тов. педагог. у Львові 28 К, В. Я. з Боснії 32 К, п-ні Олена Сосновська зі Львова 10 К, Северина Сушкевич зі Львова 10 К, Олена Тшесньовська з Щирця 20 К, о. Евген Готовский зі Збоїск 20 К, разом 145 К, а з попередно виказаними всего 985 К.

Телеграми.

Відень, 7. грудня. Correspondenz Wilhelm доносить з достовірного жерела, що вичає архикн. Елісавети Марії з кн. Оттоном Віндшгрецом відбуде ся дня 27. січня 1902. р. з двірської каплиці у Відні.

Краків, 7. грудня. Нині відбуваєсь іматрикуляція студентів на тутешнім університеті.

Познань, 7. грудня. Пруські суди засудили редактора час. «Ргаса», п. Раковского на два літа вязниці, а видавця згаданої часописи д ра Бідермана на 6 тижнів вязниці.

Мушжи

з доброю вимовою, що мають охоту до подорожи, найдуть постійне ЗАНЯТЄ.

Письменні оферти під «Платке заняте» Львів, poste restante.

COLOSSEUM Ernesta Thorna.

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сснїшна

Небувала, сензацийна програма!

від 1. до 15. грудня 1901.

При співучасті військової музики 80. п. п.

1) Зроснені близнята 23-літні сестри Роза і Йосифа Бляжек зі Скrexова в Чехії, яко інструменталістки. 2) Newhouse et Ward, найзнаменитші американські біциклісти. 3) Olivotti, новочасний Паґавіні. 4) Diamantine, феноменальні танці в морі огня і світла. 5) Brothers Matthews, славні американські есакуни на бочках. 6) Орхестра і режлямограф. 7) Curt Ellis, незрівняний трансформатор. 8) Kieselly et Miss Kaida, воздушна подорож на зубах. 9) Arnesen, найзнаменитший американський гімнастик. 10) Tom et Marton, жонґлери обручами. 11) Lydia Prentano, субретка.

Що дій о 8. год. вечером велике представлєнє. В неділю і свята два представлєнє. Що зятниці High Life представлєнє. Білєти вчаснїше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Е ЗБІТЕКА

в Neustift коло Оломунца.

Впрїб мозаїки в шкаї, св. Гроби, олтар Божого Тїла і гроби з Юрд відначив Папа Лев XIII. Признаня католицко-богословскої академії в Петербурзі, німецкої місїї в Царгороді. Ілюстровані цїники франсо. Доставка під гваранцією.

„ТОВАРИШ“

ілюстрований калєндар на 1902. рік.

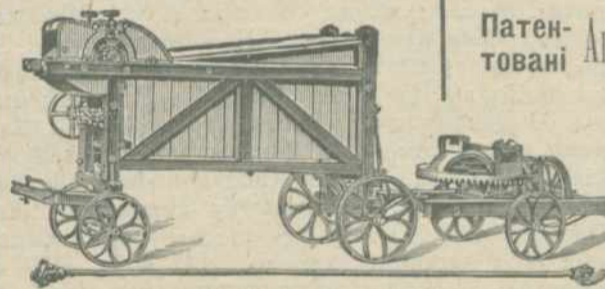
Цїна 1 кор. без пересилки почтової; з пересилкою о 10 сот. більше.

Замовляти у Сєня Горука у Львові, площа Дембровского ч 1.

* Признані за найлучші *

Сталєві плуги 1-, 2-, 3- і 4скибові

Бороши до лук та моху складові і диягоналні. Валки Обручкові, гладкі і сталєві

СІВАРКИ „AGRICOLA“

Косярки до трав, конюшини і збіжжя, **граблі** до громадженя сїна і збіжжя і **перевертачі** до сїна.

Патентовані Апарати Діппа до овочів, ярин і т. п.

Праси до вин і овочів, ярин і т. д. Млинки на овочі і ягоди. Машини до толочєня винограду.

Патентовані „Молотїльні“ оборотні і обручкові, ручні, кератові і парові; на керати від 1—6 коний

Самодїльні патентовані „Сикавки“ „Сифоїя“

до нищєня мшиць на виноградї, рїваку та земної блошки.

Кїтлові печи до перевозєня. Парові машинки до пащі

Найновїйші **Млинки** до чнщєня збіжжя.

Сїчкарні системи Гексла.

Млинки до шротованя, та до краєня бураків.

* Ручн праси до сїна та соломи постійні і до перевозєня

як також всякі иньші господарскі машини.

виконують і доставляють після найновїйшої системи

RH. MAYFARTH & Co.

ц. і к. уприв. фабрїка машин рїзн. вїдливарня залїза і парова кузня. у Відні, II. Taborstrasse Nr. 71.

Заснована в 1872 р.

750 робїтників.

Вїдзначена 400 золотими, сїрїбними і бронзовими медалями на всїх бїльших виставах.

Вичерпуючі каталоги і численні письма з признанєм — даром. Вступці і вїдпродавці пожадані.

6—0

Ц. к. концєсіонованє

Боро подорожи і експедицїє

Софї Бєсїадеїкої

О СЬВЄНЦІМ, ДВОРЕЦЬ

продает

окоужні білєти залїзничї, корабельні карти 1-шої і 2-ої класи, та межипокладовї карти для виселєнцїв до Америки.

Просїсти даром і оплатно.

Вїслїчї

КУПОНИ

Вильсованї

цїнні паперї

виплачує без погручєня провїзїї або коптїв

Контора вимїни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гїпотечного.